

Sygn. akt V U 276/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Marta Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o wysokość renty

na skutek odwołania H. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 21 grudnia 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 276/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. decyzją z dnia 21 grudnia 2015r., - rozpoznając wniosek z dnia 03 listopada 2015r. , wobec orzeczenia przez Komisję Lekarską ZUS trwałej , całkowitej niezdolności do pracy – ustalił od dnia 01 listopada 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku - dla ubezpieczonego H. S. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy , w wysokości pełnej - jako świadczenie korzystniejsze .

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia , za który WWPW wynosi 64,86%.

Do ustalenia wysokości renty Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. uwzględnił 30 lat i 05 miesięcy okresów składkowych tj. 365 miesięcy oraz 01 rok i 04 miesiące okresów nieskładkowych tj. 16 miesięcy .

Wysokość obliczonej renty wynosiła 1598,18zł .

W decyzji przyznano wyrównanie renty za okres od 01 listopada 2015r. do 31 stycznia 2016r. w kwocie 1198,62 zł wraz ze świadczeniem za luty 2016r.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. S. wniósł o :

- przyznanie wyrównania renty od dnia 15 września 2015r. tj. od daty wskazanej w orzeczeniu Lekarza Orzecznika ZUS jako data powstania całkowitej niezdolności do pracy ,
- przyjęcia do wyliczenia renty wskaźnika 72,82% w miejsce przyjętego mylnie przez ZUS 64,86%;
- uwzględnienie do obliczenia renty 418 miesięcy okresów składkowych w miejsce mylnie przyjętych 365 miesięcy ,
- zaliczenia do stażu pracy 53 miesięcy pracy w Czechosłowacji – zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2006r. IUK 356/05.

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w N. wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca H. S. w okresie od 25 maja 1970r. do 6 lipca 1974r. był zatrudniony w Fabryce (...), w tym w 1973r. do 13 kwietnia 1973r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

W okresie od 4 grudnia 1979r. do 31 grudnia 1981r. i od 14 kwietnia 1982r. do 30 czerwca 1984r. pracował w Republice Czechosłowackiej. Został skierowany do tej pracy w ramach współpracy międzynarodowej. Okres ten został mu uwzględniony do stażu przy ustalaniu kapitału początkowego.

(bezsporne)

H. S. na mocy decyzji czeskiej instytucji ubezpieczeniowej w P. z 26 listopada 2013r. jest uprawniony od 24 czerwca 2013r. do czeskiej renty inwalidzkiej dla inwalidy pierwszego stopnia – wobec pracy we wskazanym wyżej okresie w Czechosłowacji. Przy czym według przepisów Republiki Czeskiej prawo do renty mógłby nabyć z dniem 16 lipca 2015r., z tym że z dniem 16 stycznia 2014r. mogła mu być przyznana wcześniej renta starcza, lecz będzie to świadczenie w niepełnej wysokości, którego przyznanie wyklucza jednak prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Czeska instytucja wezwała wnioskodawcę w terminie 30 dni do złożenia oświadczenia odnośnie tego jakiego świadczenia się domaga pod rygorem rozpatrzenia jego wniosku jako wniosku o rentę starczą z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego z dniem 16 lipca 2015r. Wnioskodawca takiego oświadczenia nie złożył.

Dowody : akta ZUS k. 658, 659, 723 - dołączone do sprawy VU 776/16.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. rozpoznając wniosek z 30 kwietnia 2013r. , dwiema decyzjami z 25 maja 2015r. przeliczył wnioskodawcy rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy:

- w wysokości „pełnej” – jako świadczenie korzystniejsze. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. WWPW wyniósł 64,86 %, podstawa wymiaru 1 762, 06 zł. Uwzględniono mu 365 miesięcy okresów składkowych i (po ograniczeniu do 1/3 składkowych) 16 m-cy nieskładkowych. Renta wyniosła 1 153, 12 zł. Po waloryzacjach od 1.03.2014r. – 1 171, 64 zł , a od 1.03.2015r. – 1 198, 64 zł

- w wysokości „częściowej” (świadczenie proporcjonalne). Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. WWPW wyniósł 64,86 % , podstawa wymiaru 1 762, 06 zł. Uwzględniono mu 418 miesięcy okresów składkowych i 16 miesięcy okresów nieskładkowych. Renta wyniosła 1 234, 52 zł. Po waloryzacjach od 1.03.2014r. – 1 254,27 zł, od 1.03.2015r. - 1 281, 27 zł. Przy czym jej wysokość ustalono wg proporcji 381 miesięcy pracy Polsce do 434 miesięcy łącznej – z uwagi na pracę za granicą – ostatecznie wyniosła ona 1 124. 80 zł .

W odwołaniu od tych decyzji wnioskodawca H. S. domagał się jej zmiany. Twierdził, iż organ rentowy źle obliczył wwpw. Podważał przyjęcie wskaźnika za 1973r. w wysokości 52, 80 %. Uważał, że wskaźnik za ten rok powinien

zostać obliczony proporcjonalnie za 8 miesięcy – gdyż w pozostałych miesiącach 1973r. odbywał służbę wojskową. Co winno dać wwpw z 20 lat – 69,97%. Zarzucał, iż z instytucji zagranicznej otrzymuje świadczenie emerytalne a nie rentowe. To jego zdaniem uniemożliwia rozliczenie proporcjonalnego jego świadczenia. Wskazywał, iż okres jego pracy w Czechosłowacji został uwzględniony przy ustalaniu jego kapitału początkowego i powinien zostać uwzględniony przy ustalaniu wysokości jego renty.

Postępowanie w tej sprawie prowadzone było przed Sądem Okręgowym-Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy , pod sygnaturą VU 774/15 .

Wyrokiem z dnia 02 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Legnicy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy H. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. z dnia 25 maja 2015 r.

Wyrokiem z dnia 03 sierpnia 2016r. - wydanym w sprawie IIIAUa 130/16- Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację H. S. wniesioną od powyższego wyroku sadu I instancji .

d o w ó d: akta rentowe ZUS ,

akta Sądu Okręgowego w Legnicy VU 774/15.

W dniu 03 listopada 2015r. H. S. złożył w (...) Oddział N. wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z pogorszeniem stanu zdrowia .

W dniu 04 grudnia 2015r. H. S. badany był przez Lekarza Orzecznika ZUS , który uznał , że stopień zaawansowania rozpoznanych schorzeń czyni ubezpieczonego osobą całkowicie niezdolną do pracy na trwałe .

Jako datę powstania całkowitej niezdolności do pracy wskazano 15 września 2015r.

Rozpoznając wniosek z dnia 03 listopada 2015r. ZUS Oddział w N. wydał zaskarżoną decyzję .

Dowód : akta rentowe k.12, 14

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych należy stosować przepisy prawa w ich literalnym brzmieniu

Przepis art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi zaś, że postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W sprawach rentowych natomiast całe postępowanie wszczynane jest tylko i wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej.

Z kolei art. 129 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W myśl zaś przepisu art. 133 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy –w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Również przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412) uzależniają wszczęcie postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych od wniosku zainteresowanego, chyba że przepisy ustawy przewidują

wszczęcie tego postępowania z urzędu (§ 3). Ustawa emerytalno- rentowa określa szczegółowo sytuacje, w których organ rentowy ma obowiązek podjąć działania z urzędu , a sytuacja wnioskodawcy do takich się nie należała. H. S. zaś wniosek o rentę w związku z pogorszeniem stanu zdrowia złożył dopiero w dniu 03 listopada 2015 r. Mając to na uwadze, jak i cyt. wyżej przepisy, w ocenie Sądu, organ rentowy prawidłowo przyznał wnioskodawcy rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od miesiąca złożenia wniosku, czyli od dnia 1 listopada 2015 r.

W ustawie emerytalno- rentowej brak jest podstaw prawnych do przyznania wnioskodawcy prawa do tego świadczenia od 15 września 2015r. tj. od daty określonej w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS z dnia 04 grudnia 2015r. Zastosowane w sprawie przepisy przedstawione zostały w niniejszym uzasadnieniu i dopuszczają jedynie przyznanie prawa do renty z tytułu pogorszenia stanu zdrowia (w niniejszej sprawie renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy) najwcześniej od miesiąca , w którym ubezpieczony złożył wniosek o to świadczenie .

Odnosnie zarzutów podnoszonych przez wnioskodawcę w odwołaniu , a dotyczących : przyjęcia do wyliczenia renty wskaźnika 72,82% w miejsce 64,86%;uwzględnienia do obliczenia renty 418 miesięcy okresów składkowych w miejsce przyjętych 365 miesięcy , zaliczenia do stażu pracy 53 miesięcy pracy w Czechosłowacji – zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2006r. IUK 356/05 :

Tożsamy przedmiot sporu był w sprawie Sądu Okręgowego w Legnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych VU 774/15. Rozstrzygnięty został wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 03 sierpnia 2016r. , IIIAUa 130/16 .

Sąd rozpoznający odwołanie w niniejszej sprawie w całości podziela pogląd prawny przedstawiony w wyżej wskazanych prawomocnych wyrokach .

Po raz kolejny wskazać należy , że wnioskodawca – od dnia 01 listopada 2015r. - jest uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W związku z tym do ustalenia wysokości jego świadczenia należy stosować przepisy art. 15-23 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748). Przepisy te nie przewidują możliwości ustalenia wppw za dany rok proporcjonalnie do okresu faktycznej ilości przepracowanych miesięcy. Taką możliwość przewidują jedynie przepisy dotyczące ustalenia wartości kapitału początkowego.

W tym stanie prawnym za nieuzasadnione sąd uznał żądanie uwzględnienia do stażu okresu pracy w Republice Czechosłowackiej. Wnioskodawcy ustalono jako korzystniejsze świadczenie rentowe niezależne, tj. z uwzględnieniem okresów ubezpieczenia w Polsce – na podstawie art. 52 ust. 1 w zw. z art. 46 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Ustalenie wysokości jego renty na podstawie art. 52 ust. 2 w zw. z art. 46 ust. 1 tego rozporządzenia czyli poprzez zastosowanie proporcji ilości miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz emerytalno-rentowemu w Polsce (381 miesięcy) do ogólnej sumy miesięcy podlegania takiemu ubezpieczeniu w Polsce i innych krajach członkowskich UE (434 miesięcy) – jest niekorzystna.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 03 sierpnia 2016r. , syg. Akt IIIAUa 130/16 , Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wskazał co następuje:” w sytuacji wnioskodawcy mamy do czynienia ze zbiegiem tytułów do ubezpieczenia w krajach wspólnoty (w Polsce i w Czechach). Wobec tego dla ustalenia wysokości świadczenia rentowego wnioskodawcy zastosowanie znajdują przepisy prawa wspólnotowego, to jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z 29 kwietnia 2004 r. 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w szczególności art. 52 w związku z art. 46. Przepis ten przewiduje dwa warianty wyliczenia świadczenia, czyli świadczenie niezależne (52 ust. 1 lit. „a”) i świadczenie proporcjonalne (art. 52 ust. 1 lit. „b”). Świadczenie niezależne obliczane jest wówczas, gdy przesłanki do jego nabycia zostały spełnione wyłącznie pod rządami jednego ustawodawstwa krajowego, to jest z uwzględnieniem wyłącznie okresów ubezpieczenia w Polsce. Z kolei w oparciu o świadczenie proporcjonalne możliwe jest uwzględnienie okresów zatrudnienia w Czechosłowacji, jednak następnie dochodzi do proporcjonalnego zredukowania świadczenia wypłacanego przez polski organ rentowy. Organ rentowy wyliczył świadczenie rentowe wnioskodawcy w dwóch wskazanych wyżej wariantach i świadczenie niezależne, a więc wyliczone w oparciu o wyłącznie okresy ubezpieczenia w Polsce, jest dla wnioskodawcy korzystniejsze(...) wyliczenia przeprowadzone

przez organ rentowy, a dotyczące zarówno świadczenia niezależnego, jak i świadczenia proporcjonalnego, nie budzą wątpliwości. Z tych względów nie było podstaw do ich kwestionowania. Tym bardziej, że wnioskodawca w żaden sposób nie podważył prawidłowości tych wyliczeń, ograniczając się jedynie do gołosłownych zarzutów, a przedstawione wyliczenia są dowolne i nie znajdują oparcia w dokumentach oraz przepisach”.

W tym miejscu wskazać należy, iż H. S. nadal domaga się przeliczenia renty w sposób wskazany w części wstępnej niniejszego uzasadnienia. Ubezpieczony nie przedstawił żadnych nowych dowodów i okoliczności, na podstawie których można byłoby podważyć prawidłowość wyliczeń organu rentowego w zakresie okresów składkowych oraz WWPW renty.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał zaskarżoną decyzję za prawidłową i w konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił, gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu.